

6. Lyhyt (2-3 sivua) kuvaus siitä, miten hakija aikoo edistää tehtävän alaan liittyvää tutkimusta ja koulutusta Suomen Palloliiton ja liikuntatieteellisen tiedekunnan yhteistyönä.

Liikuntatieteellisen tiedekunnan ja Palloliiton tutkimus- ja muu tehtävään liittyvä yhteistyö perustuu keskeisesti näiden kahden organisaation aiempaan toimintaan kyseisellä alueella ja erityisesti tulevan professorin kykyyn toimia fiksusti tämän uuden yhteistyön mahdollistamissa puitteissa. Lähtökohta lienee se, että juuri tämän tyyppinen työelämäprofessori, joka on selvästi akateemisempi kuin ne yleensä ovat, vaatii siihen henkilön, jolla on osaamista ja kokemusta juuri tällaisissa rajapinnoissa toimimisesta että kummastakin organisaatiosta ja niiden edustamista osaamisista.

Muissa hakemukseni osissa on käynyt ilmi, että oma osaamiseni ja kokemukseni liikuntatieteellisessä tiedekunnassa ja sen kanssa toimimisesta on pitkälistä, laaja-alaista ja tätä tehtävää erinomaisesti edesauttavaa. Olen tuottanut runsaasti niin tieteellisiä kuin etenkin tutkimukseen pohjautuvia käytännöllisiä tekstejä, mutta myös videoita ja podcasteja. Jalkapallosta kirjoittamieni julkaisujen ja sivujen määrää voinee kuvata ”mittavaksi”. Minua pidetään erinomaisena luennoitsijana, työryhmien vetäjänä ja opinnäytteiden ohjaajana. Olen suunnitellut, hankkinut rahoituksen, johtanut ja toteuttanut suuren määrän tutkimus- ja kehityshankkeita, minkä lisäksi olen ollut ohjaus- ym. ryhmissä toisten hankkeissa. Tunnen hyvin yliopistolliset ja tieteelliset käytännöt ja minulla on hyvät yhteydet moniin yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin, liikuntahallintoon, alan tutkimuslaitoksiin ja urheilujärjestöihin. Tunnen myös suuren osan liikuntatieteellisen tiedekunnan professoreista ja muustakin henkilökunnasta. ”Kotitiedekuntani” lisäksi tunnen erityisen hyvin Haaga-Helia amk:n Vierumäen yksikön, jossa olen opettanut (liikunta)sosiologiaa ja olen ohjannut opinnäytteitä vuodesta 2002 lähtien (ensin Lamk:ssa).

Urheilujärjestöosaamiseni on sekin erittäin pitkäaikaista. Ensin olin töissä Opiskelijoiden Liikuntaliitossa vuodesta 1988 vuoteen 1993. Sen jälkeen olen toteuttanut useita tutkimus- ja kehityshankkeita, joissa urheilu- ja liikuntajärjestöt ovat olleet joko yhteistyökumppaneina tai tutkimuksen kohteina. Isät, pojat ja urheilu- ja SuVaa valmennukseen –hankkeissa tutkimme ja kehitimme urheiluvalmennusta nykyaikaiseen suuntaan, missä urheilijan kokemuksia yritetään ymmärtää paremmin osana kutakin aikakautta eikä vain urheilun sisäisenä ja aika autoritaarisena kysymyksenä. Ohjaamissani väitöskirjoissa näitä valmennusprosesseja kehitettiin mm. toimintatutkimuksen menetelmin ja niissä tuotettu tieto on edelleen käytössä mm. olympiakomitean osaamisohjelmissa. Tunnen hyvin myös urheiluseuratoimintaa sekä tutkimusten että käytännön kokemusteni kautta. Urheilun lajiliittojen toimintaa olen seurannut pitkään mm. valtion liikuntaneuvoston eri jaostojen näkökulmasta, mutta tunnen niiden toimintaa hyvin sekä tekemäni tutkimuksen, jossa haastattelin 20 suurimman lajiliiton toiminnanjohtajat, että monien kohtaamisten kautta. Valmennuksen osajia sekä olympiakomiteassa että eri lajiliitoissa tunnen erityisen hyvin.

Tällaisen tehtävän hoitoa edesauttaneekin sekin, että tunnen aika hyvin lähes kaikki merkittävät urheilu- ja liikuntaelämän vaikuttajat. Minut tunnetaan hyvin myös mediassa urheilun, mutta myös monien muiden alojen asiantuntijana.

Käsitykseni on, että tällainen liikuntatieteellisen tiedekunnan ja urheilun lajiliiton välinen tiivis yhteistyö on ennen kokemattomaa – joku aika sitten olisin kuvitellut yliopistoihmisten pitävän tällaisen ehdottamistakin sopimattomana. Onneksi aika on muuttunut suuntaan, johon olen toivonut akateemisen maailman suuntautuvan jo paljon aiemmin. Onneksi itse olen voinut toimia yliopistojen kanssa hedelmällisessä yhteistyössä niin ikätutkimuksen kuin liikunta- ja urheilututkimuksenkin saroilla. Selvää kuitenkin on, että tässä tullaan rakentamaan jotakin aivan uutta, joten on äärimmäisen tärkeää, että valittava ihminen on riittävän pätevä ja kokenut toimimaan tässä uudessa positiossa. Viisi vuotta on lyhyt aika, jos sitä joutuu käyttämään osaamisen hankintaan, tehtävän opetteluun ja suhteiden luomiseen.

Itse aloittaisin tehtävät heti monella eri tavalla. Keräisin monitieteisen ja käytännöllisen perus- ja jatkotutkintoihin tähtäävän opiskelijajoukon. Ottaisin siihen mukaan myös ammattikorkeakoulujen opiskelijoita sekä mahdollisuuksien mukaan Palloliiton, urheiluakatemioiden ja jalkapalloseurojen itsensä kehittämisestä kiinnostuneita ammattilaisia. Tutkimuksesta ja kehittämisestä kiinnostuneita ottaisin myös muista lajiliitoista, olympiakomiteasta, Eerikkilän urheiluopistosta ja Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskuksesta (KIHU). Tutkijoiden ja käytännön tekijöiden yhteiset seminaarit ja koulutusjaksot ovat edelleenkin parhaita osaamisen ja kokemusten siirtäjiä, joissa syntyy innovaatioita ja käytännön yhteistyösuhteita. Voi olla, että kiinnostusta näihin todellisiin ”jalkapalloakatemioiden” on niin paljon, että ryhmiä syntyy useita jo heti alussa. Mielelläni perustan myös ryhmiä tai tutkimusprojekteja, joissa jalkapalloa tutkitaan kulttuurin, historian, mediatutkimuksen, teknologian jne. näkökulmista, joita liikuntatieteellisessä tiedekunnassa ei ole edustettuna.

Tällaisissa akatemioiden jalkapalloa tutkittaisiin monin eri menetelmin ja eri tieteenalojen näkökulmista, joissa opinnäytteiden tai postdoc-tutkijoiden omat intressit saisivat hedelmällisen kasvupohjansa. Uskon, että pystyn kontakteillani hankkimaan useiden yliopistojen ja tieteenalojen ohjaajia mukaan näihin kaikille yhteisiin talkoisiin. Tarkoitus olisi rakentaa ryhmiä, joilla olisi sama pitkäjänteinen tutkimus- ja kehittämiskohde, jonka teeman tai teemat määrittelisivät ennen kaikkea jalkapallon käytännön tekijöiden tarpeet niin Palloliitossa kuin seuroissakin. Uskon, että pystyn kokemukseni avulla toimimaan silloittajana akateemisten ja käytännöllisten tarpeiden välissä. Tämähän on ollut tunnettu ongelma monissa aiemmissa hankkeissa, joissa käytännön tekijät ja akateemiset tekijät ovat tehneet yhteistyötä. Käsitteet, puhuvat ja tiedon käytön kontekstit ovat kovin eriytyneitä, jolloin kumpikin osapuoli on saattanut olla tyytymätön yhteistyöhön.

Väittäisin, että osaan nämä ”kieleet” niin hyvin, että pystyn tukemaan ja motivoimaan sekä käytännön tekijöitä että tutkijoita. Yksi tavoitteeni onkin, että käytännön tekijöistä kehittyisi tutkimusmenetelmiä hallitsevia toimijoita ja akateemisesti suuntautuneet oppisivat käytännön työn ongelmat opiskelujensa aikana. Tavoitteenahan tulisi olla entistä parempien kenttätoimijoiden kuin tutkijoidenkin kouluttaminen. Itse olen vakuuttunut, että suomalaista yhteiskuntaa kehitetään juuri tätä yhteistyötä fiksusti tiivistämällä niin että kumpikin osapuoli oppii ja hyötyy. Näen Palloliiton tulevaisuudessa tutkimuksen ja kehityksen lippulaivana urheilujärjestömaailmassa ja työnantajana, joka vetää puoleensa osaajia ympäri maailman.

Jotta tuo visio ei tuntuisi tuulesta temmatulta, niin konkretisoin asiaa parilla esimerkillä. Olin vuonna 2003 jääkiekon MM-kisojen aikaan järjestetyn kansainvälisen valmennusseminaarin tieteellisen toimikunnan puheenjohtaja. Teimme vaativan ohjelman, jonka sisältö arvelutti mm. Erkka Westerlundia. Rungas suomalainen jääkiekkovalmentajien joukko teki meihin kuitenkin lähtemättömän vaikutuksen oppimishalullaan ja sitoutumisellaan. Vuonna 2022 Suomessa ovat taas jääkiekon MM-kisat ja olen mukana toimikunnassa, joka suunnittelee kansainvälistä jääkiekkokongressia Turkuun. Oma roolini pääasiassa tieteilijöitä sisältävässä ryhmässä on tuoda mukaan jääkiekkoväen toiveita kongressiin, koska tunnen henkilökohtaisesti suomalaisia huippuvalmentajia ja tunnen urheiluelämää ja tiedemaailmaa laajasti.

Toivon, että jalkapalloperhe ottaisi suomalaisesta jääkiekosta oppia siinä, että tutkimusta ja uuden oppimista arvostettaisiin nykyistä enemmän. Itse näen, että suomalaisen jääkiekon menestyksen yksi salaisuuksista on ollut se, että on rohkeasti kehitetty suomalaista valmentamisen mallia eikä ole vain kopioitu muita maita. Jalkapallokulttuurimme ja –osaamisemme on valitettavasti ollut tasolla, joka ei ole kasvattanut riittäviä rahkeita suomalaisen mallin rakentamiseen, vaikka Huuhkajien ja joidenkin juniorimaajoukkueiden kasvuprosessit toki antavat toivoa, että tällaista osaamista on rakentumassa. Monien huippujääkiekkovalmentajien tausta liikuntatieteellisessä tiedekunnassa on varmasti antanut heille positiivisen asenteen kaikkea tutkimuksellista kohtaan. Jalkapallon puolellahan (liikunta)tieteellisen koulutuksen saaneita huippuvalmentajia on yllättävän vähän. Jalkapallon työelämäprofessorin keskeinen

tehtävä onkin tällaisen kehityskulun vahvistaminen tutkimus- ja kehitystyön, koulutuksen ja kulttuurin muuttamisen keinoin myös jalkapallon piirissä.

Konkreetti esimerkki tällaisesta akateemisen ja käytännöllisen orientaation toimivasta yhteistyöstä on minulle tuttu Kanadasta, jossa hyvä ystäväni liikuntasosiologian professori Jim Denison kouluttaa erittäin teoreettisesti ja menetelmällisesti innovatiivisesti kanadalaisia huippuvalmentajia. Olemme vuosikausia puhuneet ja kirjoitelleet asiasta, koska olemme molemmat sekä urheilemisen, valmennuksen että tutkimuksen osaajia ja olen ohjannut monta väitöskirjaa ja runsaasti alempia opinnäytteitä ”kokemuksellisen oppimisen” periaatteiden mukaisesti. Menetelmällisestihän tutkimuksen ja käytännön yhdistäminen vaatiikin kokemuksellista otetta tekemiseen ja kokemuksellisten prosessien ymmärtämistä toiminnan kehittämisessä.

Jalkapallon työelämäprofessorin yhtenä tärkeänä tehtävänä on hankkia jalkapallon tutkimukselle ja kehittämiselle rahoitusta, mutta myös immateriaalista tukea jalkapalloa eri suunnista tutkiville ja kehittäville hankkeille ja eriasteisten opinnäytteiden ja kehityshankkeiden tekijöille. Käytännössä professorin tulee olla yhteyksissä eri yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa toimiviin professoreihin ja tutkijoihin, joiden kanssa ideoidaan tutkimus- ja kehityshankkeita, rekrytoidaan tutkijoita ja käytännön toimijoita, tehdään realistisia toimintasuunnitelma ja haetaan rahoitusta monista eri lähteistä.

Jalkapallon monipuolisen kehittämisen varmistamiseksi Suomessa tarvitaan sekä käytännönläheistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa, mutta myös akateemisia tutkimuksia. Kun professuuri sijoittuu liikuntatieteelliseen tiedekuntaan, niin se on tietysti luontevin paikka hankkia väitöskirjojen ja pro gradu-töiden tekijöitä. Jalkapallotutkimusta täytyisi kuitenkin harjoittaa kaikissa mahdollisissa yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa, koska tarvitsemme monialaista tietämystä, mutta myös siksi, että rahoitusten saamisen todennäköisyys kasvaa suuresti, kun hakijoita on eri oppilaitoksista eri puolilta maata. Myös verkostoitumisen edut paranevat huomattavasti, kun toimijoita on useita.

Käytännössä saattaa olla järkevää perustaa muutama teemallinen monitieteinen tutkimus- ja kehityshanke, jotka perustavat verkoston tai jopa konsortion. Näissä olisi akateemista postdoc-tutkimusta, väitöskirjojen ja pro gradu-töiden tekijöitä. Tämän lisäksi kannattaa toteuttaa paikallisia tai alueellisia hankkeita, joissa yliopistot ja ammattikorkeakoulut tuottaisivat eritasoisia opinnäytteitä. Kaikissa näissä tulisi olla yhtenä lähtökohtana jalkapallon käytännöllinen kehittäminen tarkoittaen valmennusta, seuratoimintaa, taloutta jne. Urheiluakatemit ovat erinomaisia paikkoja tällaisten hankkeiden käytännöllisiksi kotipesiksi, ehkä jotkut suuret seurakin. Eri ammattikorkeakoulujen ja Eerikkilän monipuolisen jalkapallo-osaamisen integroiminen Palloliiton ja seurojen toiminnan kehittämiseen on erityisen tärkeää. Yhteiset, pitkäjänteiset kehityshankkeet ovat oiva tapa tuottaa uutta tietoa ja välittää jo tiedettyä.

Tutkimus- ja kehitystoiminnan akilleen kantapää on usein tuotetun tiedon juurruttamisen epäonnistuminen. Erityisen tärkeää onkin, että työelämäprofessori osaa ohjata prosesseja, joissa tutkittu tieto välittyy lähes reaaliaikaisesti käytännön toimijoiden pureskeltavaksi tai vielä parempi olisi, että he olisivat mukana tutkimusprosessissa aktiivisina osallisina. Tutkimus- ja kehitystyössä syntyy kuitenkin lähes väistämättä tietoa ja osaamista, jonka ”jälkihoito” on erityisen tärkeää. Tutkimuksesta täytyy synnyttää pysyviä käytäntöjä, prosesseja ja sovelluksia, joiden avulla tutkittu muuttuu toiminnaksi ja niitä voidaan levittää koko kentälle. Viime vuosina olen sekä opiskellut alaa että olen toteuttamassa hankkeita, joissa osaamistani juurrutetaan esimerkiksi seikkailukasvatuksen käytäntöihin ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen.

Omasta toiminnastani ja asenteestani tutkimuksen käytännöllistämiseen saa kuvan myös tästä linkistä, jossa kuvaan lyhyesti omaa toimintaani liikuntakulttuurin tuottajana (<https://www.miksiliikun.fi/liikuntakulttuurin-tuottaja/>)...